

OBČINA SVETI TOMAŽ
Sveti Tomaž 37, 2258 Sveti Tomaž
Telefon (02) 74 16 600, Fax (02) 74 16 604
obcina@sv-tomaz.si

LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO 2015-2018

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	2
2. ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI SV. TOMAŽ	2
2.1. JAVNI ZAVODI IN OI JSKD ORMOŽ	3
2.2. OSTALI IZVAJALCI IN PROJEKTI NA PODROČJU KULTURE	12
3. RAZVOJNI CILJI NA PODROČJU KULTURE	12
3.1. RAZVOJNI CILJI ZA JAVNE ZAVODE IN OI JSKD ORMOŽ	12
3.2. RAZVOJNI CILJI ZA OSTALE IZVAJALCE IN PROJEKTE NA PODROČJU KULTURE	14
4. FINANCIRANJE KULTURE IN INVESTICIJE V JAVNO INFRASTRUKTURO, NAMENJENO KULTURI	15
5. USMERITVE, UKREPI IN KAZALCI/MERILA	15

1. UVOD

Lokalni program za kulturo je temeljni dokument razvojnega načrtovanja kulturnih politik v Občini Sveti Tomaž. Z lokalnim programom za kulturo se določajo cilji in usmeritve pri načrtovanju vsebin javnega interesa na področju kulture.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo, sprejet leta 2002 (s kasnejšimi popravki) v 9. členu določa, da se javni interes za kulturo določi z nacionalnim in lokalnimi programi za kulturo, pri čemer je nacionalni program za kulturo opredeljen kot »strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz zgodovinsko doseženega položaja kulture in s katerim se ugotovi vlogo kulture v razvoju Slovenije in slovenskega naroda ter javni interes zanjo, opredeli področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničenje ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Nacionalni program za kulturo predvidi usmeritve na področju investicij ter pravne, finančne in organizacijske usmeritve, ki so potrebne za njegovo uresničenje na državni in lokalnih ravneh. Nacionalni program za kulturo se sprejema za obdobje štirih let, pri čemer vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.«.

Državni zbor RS je decembra 2013 sprejel novelo Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 111/2013) in 14. člen zakona po novem zavezuje občine, da oblikujejo in sprejmejo lokalne kulturne programe za obdobje štirih let, smiselno upošteva Nacionalni program za kulturo.

Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2014 - 2017 je Državni zbor RS sprejel novembra 2013 (Uradni list RS, številka 99/2013). Sprejeti nacionalni program za kulturo 2014-2017 postavlja temelje novega kulturnopolitičnega modela, usmerjenega v skrb za formalne pogoje njenega delovanja, ob tem pa daje zavezo, da kultura sama artikulira svoj smisel, namen in mesto v svetu. Nacionalni program za kulturo 2014 - 2017 prinaša razvojne cilje in ukrepe, s katerimi poskuša spodbuditi razvojne potencialne države na različnih področjih in kulturo vzpostaviti kot enega ključnih dejavnikov razvoja posameznika in družbe.

2. ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI SVETI TOMAŽ

V občini Sveti Tomaž deluje razvejana mreža izvajalcev in organizatorjev kulturnih programov ter projektov. Institucionalna in tradicionalno močno zastopana ljubiteljska kultura se prepletata v družbenem življenju občanov in obiskovalcev, obe pa igrata pomembno vlogo in skupaj izrisujeta ustvarjalno in kulturno bogato krajino. Ob javnih zavodih, ki uresničujejo pomemben delež javnega interesa na področju kulture, v občini Sveti Tomaž deluje Kulturno društvo Fran Ksaver Meško Sveti Tomaž.

2.1. JAVNI ZAVODI IN OI JSKD ORMOŽ

Javni zavodi, katerih soustanoviteljica je občina Sveti Tomaž izvajajo dejavnosti na področju knjižnične dejavnosti, varstva kulturne dediščine, glasbene umetnosti, drugih kulturnih programov ter podpore ljubiteljski kulturni dejavnosti.

KNJIŽNICA FRANCA KSAVRA MEŠKA ORMOŽ

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož (v nadaljevanju knjižnica) je osrednja splošna knjižnica, ki opravlja javno službo na področju knjižnične dejavnosti za območje občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž.

Po Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah je knjižnica kategorizirana za osrednjo knjižnico. Na podlagi Razvida knjižnic, javne evidence, v kateri se vodijo podatki o knjižnicah, ki izvajajo javno službo v Republiki Sloveniji in ga v skladu z Zakonom o knjižničarstvu kot javno dostopno podatkovno zbirko vodi in vzdržuje Narodna in univerzitetna knjižnica (v nadaljevanju NUK), je po odločbi Ministrstva za kulturo (MK) glede izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, uvrščena v 2. kategorijo razvitosti in sodi med srednje razvite knjižnice.

Knjižnica se povezuje z vsemi zavodi na območju delovanja knjižnice in tudi širše. Je članica Združenja splošnih knjižnic.

Knjižnica razpolaga s 750 m² površine v obnovljenih prostorih nekdanjega vrtca in arhivu, ki je lociran v najetih prostorih. V Knjižnici je oddelek za izposajo, mladinski oddelek in oddelek za odrasle, čitalnica z glasbeno zbirko in arhivom. Zaradi pritlične zgradbe se s selitvijo v nove prostore omogoči uporaba knjižničnih storitev tudi uporabnikom s posebnimi potrebami in invalidom.

V knjižnici je bilo v letu 2014 zaposlenih 7 delavcev, od tega 5,8 knjižničarjev. Po zasedbi delovnih mest so to: 3,3 bibliotekarji, 1 višja knjižničarka, 1,5 knjižničarki, 0,5 računovodsko-pisarniške referentke in 0,7 direktorice. V knjižnici so sicer organizirani oddelki, vendar posamezni strokovni delavci opravljajo vsak strokovna dela po stopnjah izobrazbe, ki so si jo pridobili in njihovo strokovno delo ni vezano le na posamezne oddelke.

Odprtost osrednje knjižnice je 50 ur tedensko. Knjižnična zbirka je z začetkom leta 2014 štela 95.876 enot gradiva. V prostem pristopu je 91% gradiva, to je 86.813 enot. Temeljna knjižnična zbirka dosega 5,73 enot na prebivalca območja, ki ga pokriva. Od tega je neknjižnega gradiva 0,64 enote na prebivalca. V zbirki je bilo konec leta 2013 63.286 različnih naslovov gradiv. 14.933 naslovov je bilo namenjenih mladim uporabnikom, 48.353 odraslim. Za izvedbo nakupa knjižničnih gradiv knjižnica pridobiva finančna sredstva od ustanoviteljic zavoda, občin Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Ministrstva za kulturo, za nakup gradiva pa prispeva tudi lastna sredstva.

Primarna dejavnost knjižnice ostaja še vedno izposoja gradiva. Knjižnice se vse bolj trudijo in prilagajajo spremembam v globalizirani družbi. Zaradi sprememb v demografski sliki lokalnih skupnosti, v kateri je vse več starejše populacije, se pojavlja potreba po spremenjenih in novih knjižničnih storitvah. Tudi ormoška knjižnica se razvija v fizični, pa tudi virtualni prostor z globalnim dosegom, ki obenem kaže močan interes za lokalno dogajanje in socialno vključenost različnih skupin prebivalcev.

V letu 2013 je knjižnico obiskalo 2.831 članov, kar predstavlja 16,9% prebivalstva območja, ki ga knjižnica pokriva. Knjižnica še naprej izvaja številne dogodke namenjene vzpodbujanju bralne kulture in promocije branja. Letno pripravi okrog 120 dogodkov. Za mlade uporabnike so to pravljичne urice, ustvarjalne in druge delavnice, kvizi, bibliopedagoške ure v knjižnici, vrtcih ter šolah. Za odrasle pripravlja literarne večere s pogovori z avtorji, predstavitve knjig, razne delavnice, aktivnosti namenjene rasti informacijske pismenosti, razne projekte kot so bralna značka za odrasle in drugi, ki lokalno prebivalstvo nagovarjajo k branju in večji uporabi knjižnice. Celotni obisk knjižnice se povečuje vsako leto za 2%.

Krajevna knjižnica Sveti Tomaž se vzpostavlja v prvi polovici leta 2015. Deluje samostojno v prostorih nekdanjega vrtca v stavbi OŠ Sveti Tomaž. Odprtost knjižnice za uporabnike je usklajena z veljavnimi predpisanimi normativi, kar pomeni 15 urno tedensko odprtost.

Krajevna knjižnica izvaja v okviru knjižnične javne službe naslednje dejavnosti:

- zbira, hrani in posreduje knjižnično gradivo,
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- posreduje bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve,
- sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- skrbi za informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- zagotavlja storitve za prebivalce s posebnimi potrebami,
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,

- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,

- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo.

Knjižnica bo svojim uporabnikom nudila širok izbor knjižničnega gradiva, ki bo ustrezal njihovim potrebam po informacijah in izobraževanju, raziskovanju, kakor tudi kulturi in razvedrilu. Izbor gradiva je namenjen posameznikom, skupinam in organizacijam v lokalni skupnosti za zadovoljevanje njihovih vsakdanjih potreb, kot tudi stalnemu dvigovanju kakovosti življenja lokalne skupnosti.

Zbirka gradiva v letu 2015 šteje 6.000 enot gradiva. Ker ne dosega predpisanega normativa se zbirka dopolnjuje v večje obsegu kot to predvidevajo tudi standardi. Zagotoviti je potrebno vsakoletna sredstva za dopolnjevanje zbirke, kar pomeni, da mora knjižnica letni prirast načrtovati v obsegu 578 enot gradiva. Zajeta mora biti tako zbirka periodičnih publikacij kot tudi neknjižnega gradiva.

Na novo se oblikuje domoznanska zbirka Svetega Tomaža, s posebno Meškovo zbirko, kamor se poleg monografij uvrščajo tudi vse druge publikacije, razglednice, plakati, zloženske in drugi drobni tisk, ki je še ohranjen in bo nastajal na območju celotne občine. V kolikor bodo pridobljena dodatna sredstva se gradivo digitalizira in postavi v ogled vsej zainteresirani javnosti.

Osrednja knjižnica bo izvajala številne dogodke namenjene spodbujanju bralne kulture in promocije branja:

- enkrat mesečno pravljичno uro z ustvarjalno delavnico za otroke,
- Pikino bralno značko za otroke,
- Bralno značko za odrasle,
- dvakrat letno literarni večer s predstavitvijo knjig ali
- potopisno predavanje s strokovnim predavanjem ali predstavitvijo strokovne monografije,
- ustvarjalne delavnice za odrasle.

Razvojni cilji krajevne knjižnice pri Svetem Tomažu:

- spodbujanje osebnega razvoja uporabnika s podporo raznih vrst učenja, pismenosti, kvalitetnega preživljanja prostega časa in socialne aktivnosti,
- zbiranje, hranjenje tiskanih publikacij in neknjižnega gradiva lokalnega izvora ali pomena,
- digitalizacija gradiva iz domoznanske zbirke.

POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ-ORMOŽ

Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož (v nadaljevanju PMPO) opravlja javno službo na območju Mestne občine Ptuj ter občin Destrnik, Dornava, Cirkulane, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Markovci, Majšperk, Podlehnik, Sv. Andraž v Slovenskih goricah, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale, Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi za področje arheologije, etnologije, likovne umetnosti, umetne obrti in zgodovine. Muzej izvaja javno službo tudi za področje likovne umetnosti od začetka 20. stoletja dalje in za Republiko Slovenijo nacionalno pomembne arheološke zbirke in zbirke glasbil, orožja in tapiserij.

Soustanoviteljice zavoda so Mestna občina Ptuj, Občina Ormož, Občina Središče ob Dravi in Občina Sveti Tomaž.

Na osnovi potrjenega statuta s strani cesarsko - kraljevega državnega namestništva v Gradcu, z dne 4. 7. 1893 so člani Ptujsko prometnega društva Ptuj dne 3. 8. 1893 ustanovili Muzejsko društvo, v okviru katerega je deloval lokalni muzej. Njihov namen je bil prepričati, da bi bogate arheološke izkopanine s Ptujja odnašali v muzeje v Gradec in na Dunaj. Sprva so v prostorih nekdanje gimnazije na današnji Prešernovi ulici razstavili le arheološke predmete, leta 1895 pa je prof. Franc Ferik muzeju poklonil obsežno zasebno zbirko, ki so jo sestavljale muzealije različnih zvrsti. Leta 1896 so združili lokalni in Ferikov muzej in ga preimenovali v Mestni Ferikov muzej. Muzejske zbirke so bile v gimnazijski stavbi preveč utesnjene, zato je ptujška občina 30. maja 1928 odkupila, ob jožefinskih reformah ukinjeni, dominikanski samostan. Do jeseni 1928 so ga obnovili in vanj preselili muzejske zbirke.

Leta 1945 je bil muzeju zaupan v upravljanje še grajski kompleks. S priključitvijo ormoške občine leta 1963 kot soustanoviteljice je dobil muzej širši pomen, zaradi večjega teritorialnega območja se od takrat imenuje Pokrajinski muzej Ptuj. Od leta 1963 sta bili ustanoviteljici javnega zavoda PMP Mestna občina Ptuj in Občina Ormož. Do spremembe je prišlo novembra 2005, ko je Občina Ormož sprejela Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda za muzejsko dejavnost Ormož. Na osnovi te odločitve je prenehal veljati Odlok o ustanovitvi PMP v delih, ki se nanaša na OE Ormož. Do ponovnega preoblikovanja PMP v PMPO je prišlo z novim odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož, kateremu se je pripojil prevzeti zavod Muzej Ormož. S 5.3.2009 je bila ponovno vzpostavljena enota Ormož, ki ima svoje prostore v Grajski pristavi, ormoškem in velikonedeljskem gradu.

V Grajski pristavi se nahajajo razstavnici, pedagoški in upravni prostori. Tukaj velja omeniti razstavo »Od igrače do žare« ter občasne razstave. V ormoškem gradu se nahajajo zgodovinske razstave »Iz zapuščine dr. Otmarja Majeriča«, »Ormož v času Karađorđevićeve in Titove Jugoslavije«, razstava »Pregljeve tapiserije«, »Iz zapuščine Marka Sluge« in arheološka razstava »Med Dravo in Muro – predstavitev arheološke dediščine obmejnih območij občin Prlekije in Medžimurja«. V gradu pri

Veliki Nedelji se nahaja stalna etnološka zbirka ter zgodovinska razstava »Velika Nedelja skozi stoletja«.

Delo PMPO, enota Ormož poteka v obliki redne dejavnosti, priprave razstav, strokovnih predavanj in predstavitev, muzejskih delavnic/srečanj, raziskovalnih taborov ter strokovnega sodelovanja v posameznih projektih. V letu 2009/2010 se je posebna pozornost namenila projektu Grajska pristava/muzejski kompleks: priprava vsebine razstav v okviru novih muzejskih prostorov. Zaposleni si prizadevajo v svoje delo vključevati sodelovanje s posamezniki, društvi ter institucijami/zavodi na območju občine Ormož. Delo vključuje tudi sodelovanje z vrtci in osnovnimi šolami na ormoškem območju ter z ormoško gimnazijo.

V PMPO, enota Ormož je zaposlena kustosinja etnologinja, kustos arheolog, restavratorka/konservatorka, samostojna muzejska tehničarka. Zaposleni se izobražujejo, udeležujejo strokovnih srečanj, urejajo muzejsko dokumentacijo, pišejo strokovne članke ter jih objavljajo v strokovnih publikacijah.

GLASBENA ŠOLA ORMOŽ

Glasbena šola je javni vzgojno-izobraževalni zavod. Ustanovljena je bila leta 1959. Od leta 2007 so soustanoviteljice Občina Ormož, Občina Središče ob Dravi in Občina Sveti Tomaž. Glasbena šola je vključena v javno mrežo glasbenih šol Slovenije in je članica Zveze slovenskih glasbenih šol. V glasbeni šoli se izobražujejo predšolski otroci, učenci osnovnih šol, dijaki, študentje višjih in visokih šol ter odrasli pod pogoji, določenimi z vzgojno izobraževalnimi programi osnovnega glasbenega in plesnega izobraževanja. V te programe sodijo: program predšolske glasbene vzgoje, program glasbene pripravnice, program plesne pripravnice, glasbeni program in plesni program.

Cilji in naloge vzgoje in izobraževanja v glasbeni šoli so med drugim tudi doseganje ustreznega znanja in pridobivanje izkušenj za začetek delovanja v ljubiteljskih instrumentalnih ansamblih, orkestrih, pevskih zborih ter plesnih skupinah.

Vsako šolsko leto z učenci izvedejo 20 samostojnih koncertov in celo vrsto nastopov za osnovne šole in vrtce, kjer otrokom predstavijo delovanje šole. Učenci sodelujejo na vseh kulturnih prireditvah, na katere so povabljeni.

Med obveznimi predmeti v glasbeni šoli je tudi igranje v godalnem ali pihalnem orkestru. V sklopu šole deluje Pihalni orkester Ormož, v katerem igrajo sedanji učenci šole, nekdanji učenci in ostali ljubiteljski glasbeniki. Orkester trenutno šteje 62 članov. Orkester sodeluje na vseh večjih javnih prireditvah v občini, se udeležuje medobčinskih srečanj in republiškega tekmovanja, ki poteka v Ormožu. Vsako leto se udeleži mednarodnega srečanja orkestrrov v Avstriji, pripravi samostojni koncert in dva promenadna koncerta.

V šoli deluje tudi harmonikarski orkester, v katerega je včlanjenih 25 članov. Vsako leto pripravi samostojni koncert, udeležuje se tekmovanj, republiških revij in sodeluje na prireditvah v občini in izven nje.

V sklopu šole delujejo tudi bobnarski orkester, trobilni kvintet, komorna skupina godal, orffov orkester in priložnostno tudi druge komorne skupine.

V šolskem letu 2013/2014 so uvedli pouk baleta. Baletniki so pripravili samostojno predstavo, s katero so nastopili tudi v Mariboru na Festivalu Lent.

Letos že tretje leto organizirajo poletno šolo za baročno glasbo, katere se udeležujejo slušatelji iz vse Slovenije.

Za delovanje kulturnih skupin imajo primerne delovne in materialne pogoje.

OSNOVNA ŠOLA STANKA VRAZA ORMOŽ

Za učence OŠ Stanka Vraza Ormož je udejstvovanje v kulturnih aktivnostih izrednega pomena, saj so zaradi svojih primanjkljajev in velikokrat šibkega socialnega okolja za marsikatero dejavnost prikrajšani. Na šoli se tako trudijo v dveh smereh in sicer, da otrokom omogočijo ogled in vključevanje v kulturne dejavnosti drugih udeležencev v lokalnem okolju in tudi izven njega, na drugi strani pa se tudi njihovi učenci udeležujejo na različnih kulturnih področjih v lokalnem okolju in širše. Poleg srečanj v lokalnem okolju se namreč udeležujejo tudi vseh državnih prireditev namenjenih šolam s prilagojenim programom. Na šoli tako deluje otroški pevski zbor Čebelice, folklorna skupina ter gledališka skupina. Vključeni so v različne projekte – Rastem s knjigo, Projekt SKK (Dvig socialnega in kulturnega kapitala – projekt ŠR),... Sodelujejo pa z vsemi osnovnimi šolami občin Ormož, Središče ob Dravi in Sv. Tomaž, Glasbeno šolo Ormož, Občino Ormož, Občino Središče ob Dravi in Občino Sv. Tomaž, Krajevno skupnostjo Ormož, CSO Ormož, JSKD Ormož, Rdečim križem Ormož, Knjižnico Ormož, Mladinskim centrom,...

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI – OBMOČNA IZPOSTAVA ORMOŽ

Z ustanovitvijo Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) je bila postavljena pomembna kulturna mreža 59 območnih izpostav, ki pokriva celotno ozemlje Slovenije, sega pa tudi v zamejstvo in mednarodni prostor in tako omogoča dostop do pomembnejših kulturno umetniških dosežkov tudi zunaj večjih urbanih središč.

Celovita, profesionalna mreža poskrbi za vsestranski razvoj ustvarjalnih potencialov v kulturi skozi programe in omogoča osebno rast, kulturno povezovanje, spodbuja

programe kulturne vzgoje in vseživljenjskega učenja ter krepiti kompetence, znanja in sposobnosti. JSKD organizira kulturne prireditve ter izobraževalne oblike, izdaja revije in druge publikacije, strokovno in organizacijsko pomaga kulturnim društvom in njihovim zvezam v Sloveniji in zamejstvu. Večina programov in projektov različnih zvrsti in zahtevnosti je namenjenih prostočasnim kulturnim dejavnostim.

JSKD - Območna izpostava Ormož (OI JSKD Ormož) izvaja nacionalni kulturni program in spremlja ter razvija ljubiteljsko kulturo na območju občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi. Na območju omenjenih občin deluje prek trideset kulturnih društev in skupin. OI JSKD Ormož zagotavlja strokovno in organizacijsko pomoč ljubiteljskim kulturnim društvom. Organizira revije in srečanja za otroke in mladinske skupine ter odrasle skupine. Glede na potrebe organizira tudi izobraževanja za vodje skupin. Je uveljavljen nosilec, organizator in soorganizator neinstitutionalnih kulturnih dogodkov. OI JSKD Ormož opravlja povezovalno, informativno, koordinacijsko in svetovalno vlogo med društvi in skupinami s svojega področja. Za skupine izvajajo srečanja na območnem in regijskem nivoju. Sklad tudi organizira in posreduje kulturne prireditve, pripravlja seminarje, delavnice, tečaje, kolonije, izdaja revije in druge publikacije, na podlagi javnih razpisov in pozivov sofinancira kulturne projekte, manjše investicije v prostore in opremo, podeljuje priznanja za izjemne dosežke in dolgoletno kulturno delo.

Temeljni program JSKD je zastavljen s težnjo po čim bolj učinkovitem doseganju primarnega cilja – s strokovno, organizacijsko in finančno pomočjo nuditi kulturnim društvom kvaliteten okvir za njihovo delovanje ter skrbeti za njihov uravnotežen razvoj ne glede na geografsko pripadnost.

Program je zasnovan na treh medsebojno povezanih ravneh, ki se nadgrajujejo in dopolnjujejo: območne, medobmočne in državne. Vsaka raven je sestavljena iz dveh osnovnih komponent: prireditev (koncerti, tekmovanja, razstave, literarni večeri) in izobraževanj (seminarske oblike, delavnice, kolonije). Prireditve so namenjene predstavitvi, primerjavi in vrednotenju dosežkov ljubiteljskih kulturnih društev in skupin. Nastope spremljajo strokovnjaki za ustrezna področja, ki analizirajo predstavljeno delo in svetujejo metode dela. Hkrati izbirajo kvalitetne kandidate za udeležbo na prireditvah medobmočne (regijske) oz. državne ravni. Izobraževanje pokriva vsa področja ustvarjanja, vse socialne, starostne in izobrazbene skupine in je konkretno naravnano za pridobivanje neposrednih, praktičnih znanj.

OSNOVNA ŠOLA SVETI TOMAŽ IN VRTEC

Osnovna šola Sveti Tomaž daje velik poudarek tudi kulturi in kulturnim dejavnostim. Leta 2013 si je pridobila naziv Kulturna šola. Stremeti je potrebno k zagotavljanju dostopnosti kulture vsem učencem. Šolsko populacijo je potrebno kulturno vzgajati, če želimo kasneje spodbujati članstvo v društvih, ki se ukvarjajo s kulturo.

Pomembno je tudi, da kultura poleg samim izvajalcem, ostaja skrb tudi tistim, katerim je namenjena – torej uporabnikom.

Kulturne dejavnosti so se v šoli združile v obliki krožkov v Šolsko kulturno-umetniško društvo, ki je vsa leta sodelovalo s kulturnimi in ostalimi društvi v kraju. Učenci se lahko vključijo v naslednje dejavnosti s področja kulture: otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor, mlajša in starejša folklorna skupina, gledališki krožek, lutkovni krožek, likovni krožek, šolski radio, bralna značka. V okviru projekta Rastem s knjigo obiščejo osrednjo knjižnico.

OPIS POSAMEZNIH DEJAVNOSTI

KULTURNE MINUTKE

1. Analiza stanja

S kulturnimi minutkami obeležimo praznike oziroma spominske dneve. Program za posamezne kulturne minutke pripravijo učenci skupaj z mentorji. V letnem delovnem načrtu opredelimo termin in nosilca dejavnosti, za vsako kulturno minutko dva učitelja. Na kulturni minutki so prisotni vsi učenci, na nekaterih tudi zunanji obiskovalci. V program vključujemo otroke vrtca. Kulturne minutke po mesecih:

- Oktober: dan spomina na mrtve, dan reformacije
- November: dan generala Rudolfa M.
- December: dan samostojnosti in enotnosti
- Februar: slovenski kulturni praznik
- April: dan upora proti okupatorju, praznik dela
- Junij: dan državnosti

2. Cilji

- Učenci se seznanijo s pomenom praznikov.
- Učence učimo, da je v življenju posameznika potreba po kulturnem udejstvovanju pomembna.
- Pri učencih želimo vzbuditi željo po nastopanju.

3. Usmeritve

Kulturne minutke bomo izvajali v enakem obsegu tudi prihodnje šolsko leto in še naprej. Prva dva zapisana cilja sta težje merljiva, saj sta daljnosežna. Tretji cilj bi lahko merili s številom nastopajočih učencev.

OTROŠKI IN MLADINSKI PEVSKI ZBOR

1. Analiza stanja

Na šoli delujeta otroški in mladinski pevski zbor. Oba zbora sodelujeta na šolskih prireditvah, revijah pevskih zborov. V marcu se bodo predstavili skupaj s folkloro na skupnem koncertu. V marcu bo tudi na šoli revija otroških pevskih zborov.

2. Cilji

- Učenci spoznavajo in pojejo različne zvrsti pesmi.
- Pri učencih usmerjamo nadarjenost na glasbenem področju.
- Pri učencih želimo vzbuditi željo po nastopanju.

3. Usmeritve

Pri učencih želimo povečati zanimanje za sodelovanje v pevskem zboru, predvsem mladinskem. S poudarkom na kvalitetnem delu si želimo čim boljšo oceno glasbenih ocenjevalcev na revijah. Za nagrado pevcem bomo v juniju omogočili njihovo sodelovanje na množičnem srečanju zborov v Mariboru.

INTERESNE DEJAVNOSTI

1. Analiza stanja

Interesne dejavnosti s področja kulture so naslednje: gledališki krožek, lutkovni krožek, novinarski krožek in dve folklorni skupini. Gledališki in lutkovni krožek ter folklorni skupini se bodo predstavili na regijskih srečanjih, ki jih organizira Javni sklad RS, območna izpostava Ormož.

2. Cilji

- Učence želimo usmeritvi v okviru njihovih interesov in sposobnosti v ustrezne interesne dejavnosti in posledično razvijati njihove dispozicije.
- Novinarski krožek želi pripraviti šolsko glasilo.

3. Usmeritve

Z interesnimi dejavnostmi na področju kulture bomo nadaljevali. Vanje želimo vključiti čim več učencev. Plesalcem folklorne skupine bomo morali postopoma omogočiti nabavo novih oblačil. Prav tako velik strošek predstavljajo prevozi učencev na revije, za kar pa ni nobenih namenskih sredstev.

Kulturne dejavnosti naše šole pomenijo kulturni utrip tudi za občino. Skrbimo za ohranjanje kulturne dediščine in navajamo učence k vrednotenju le te. Naš kraj je oddaljen od večjih kulturnih središč, zato je še toliko bolj pomembno, da z različnimi oblikami razvijamo kulturno življenje na šoli in v kraju. Naša želja je, da bi poglobili sodelovanje z društvi, ki razvijajo kulturne dejavnosti v kraju.

Naši cilji so ohranitev obstoječih kulturnih dejavnosti in seveda še razširiti kulturno delovanje na šoli z novimi dejavnostmi, predvsem s področja plesne dejavnosti.

Mnogi učenci so z vključevanjem v šolske kulturne dejavnosti pridobili prve tovrstne osnove, izkušnje in znanje, kar jim je bila dobra popotnica za kasnejše udejstvovanje na odrskih deskah in v drugih kulturnih okoljih. V tem duhu jih načrtujemo vzgajati še v prihodnje.

2.2. OSTALI IZVAJALCI IN PROJEKTI NA PODROČJU KULTURE

Kulturna društva

Na območju občine Sveti Tomaž je na področju kulture dejavno Kulturno društvo Fran Ksaver Meško ter Društvo upokojencev iz Sv. Tomaža.

Občina na podlagi javnega razpisa razdeli sredstva za sofinanciranje kulturnih društev in skupin za ljubiteljske dejavnosti. Kulturni programi se sofinancirajo v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Sv. Tomaž (Ur. vestnik Občine Ormož, šte. 16/07).

3. RAZVOJNI CILJI NA PODROČJU KULTURE

3.1. RAZVOJNI CILJI ZA JAVNE ZAVODE IN OI JSKD ORMOŽ

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

- uravnoteženo financiranje celotne knjižnične dejavnosti s strani vseh občin ustanoviteljic v obsegu primerljivem drugim območjem v Sloveniji (vključno z vzdrževanjem prostorov in investicijami v opremo),
- prostorska ureditev osrednje knjižnice v prostorih nekdanjega vrtca,
- vzpostavitev zaščite knjižničnega gradiva z RFID tehnologijo,
- delovanje krajevne knjižnice v Središču ob Dravi, Svetem Tomažu in Ivanjkovcih,
- sprejem sprememb in dopolnitev akta o ustanovitvi, akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v knjižnici,
- vsakoletno uravnoteženo financiranje nakupa knjižničnega gradiva s strani ustanoviteljev in Ministrstva za kulturo,
- knjižnična zbirka doseže 6 enot na prebivalca območja, od tega 0,8 neknjižnega gradiva,
- razvoj storitev na področju elektronske knjige,
- na podlagi demografske analize se razvije ponudba storitev knjižnice za različne ciljne skupine uporabnikov, ki upošteva načelo gospodarne in racionalne uporabe različnih virov na vseh ravneh,
- spodbujanje osebnega razvoja uporabnika s podporo raznih vrst učenja, pismenosti, kvalitetnega preživljanja prostega časa in socialne aktivnosti,
- digitalizacija gradiva iz domoznanske zbirke.

Razvojni cilji krajevne knjižnice pri Svetem Tomažu:

- spodbujanje osebnega razvoja uporabnika s podporo raznih vrst učenja, pismenosti, kvalitetnega preživljanja prostega časa in socialne aktivnosti,
- zbiranje, hranjenje tiskanih publikacij in neknjižnega gradiva lokalnega izvora ali pomena,
- digitalizacija gradiva iz domoznanske zbirke.

Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož

- postavitve stalnih razstav in občasnih razstav, predavanja, muzejske delavnice za otroke, etnološki in arheološki raziskovalni tabori, simpoziji,
- postavljanje sodobnih muzejskih razstav, stalnih ali občasnih, dopolnitev in posodobitev že postavljenih razstav,
- pridobitev dodatnih prostorov v gradu za muzejske potrebe – postavitve Rokodelskega centra (razstave rokodelskih izdelkov, organiziranje rokodelskih delavnic, prodaja spominkov),
- sodelovanje in koordiniranje, predstavitev bogate kulturne dediščine ormoškega območja preko predavanj in javnih vodstev odraslim, brezposelnim, starejšim občanom, invalidom in ostalim.

Glasbena šola Ormož

- ohranitev delovanja Glasbene šole Ormož, orkestrov in ostalih skupin vsaj na takem nivoju, kot ga imajo sedaj,
- vključitev v glasbeno šolstvo večje število učencev, saj ukvarjanje z glasbo izredno pozitivno vpliva na razvoj osnovnošolskih otrok (doseganje boljših rezultatov pri jezikovnem pouku, branju in pismenosti ob ukvarjanju z glasbo, višji inteligentni količnik teh otrok, splošno je znano, da učinkuje glasba tudi preventivno na obnašanje otrok, saj ne zasledimo prestopnikov med mladimi, ki obiskujejo glasbene šole).

Glasbeno izobraževanje v harmoničnem ravnotežju vzgaja tako racionalno kakor čustveno, kar vodi v celostni razvoj mladega človeka. Poseben poudarek ima čustvena komponenta, saj je njen temeljni element smisel (življenja), ta pa je jedro človekove morale, ki je dandanes tako pogrešana vrednota.

Morda je glasba izgubila visok družbeni pomen, vendar je glasbena vzgoja za umetnost pridobila neznansko moralno moč. Kulturna izobrazba je človekova temeljna pravica.

Osnovna šola Sv. Tomaž in Vrtec

- ohranitev in obogatitev obsega dejavnosti, ki nas kulturno bogatijo in veselijo,
- vlaganje truda, da bi kulturne prireditve, ki so namenjene širši javnosti, obiskalo čim več ljudi,
- vključevanje staršev kot sodelavce pri realizaciji posameznih dejavnosti,
- približevati otrokom kulturo, kot nekaj lepega in nujno potrebnega za zadovoljno in polno življenje.

Osnovna šola Stanka Vraza

- udejstvovanje na kar največ kulturnih prireditvah v okolju in tudi širše,
- sodelovanje z institucijami v okolju ter sodelovanje na prireditvah na državni ravni,
- kulturno ozaveščanje učencev z motnjami v duševnem razvoju.

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti – Območna izpostava Ormož

- nudenje strokovne, organizacijske in administrativne pomoči kulturnim društvom, kulturnim skupinam oz. sekcijam in posameznikom,
- intenzivno in uspešno sodelovanje z vsemi tremi občinami: Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž ter s kulturnimi društvi in ljubiteljskimi skupinami, Gimnazijo Ormož, osnovnimi šolami in vrtcem na našem območju,
- svetovanje, spremljanje, organiziranje, posredovanje in tudi izvajanje ljubiteljske kulturne dejavnosti na območju vseh treh občin,
- nudenje pomoči pri izvedbi produkcije lokalnih projektov,
- spodbujanje različnih kulturnih dejavnosti v vrtcih, osnovnih šolah in Gimnaziji Ormož,
- obveščanje kulturnih skupin o javnih razpisih in pozivih ter nudenje pomoči pri prijavi,
- pravočasno posredovanje informacij glede prireditev, revij, srečanj in izobraževanj,
- načrtovanje, planiranje in izvedba kulturnih programov, ki omogočajo predstavitev in sodelovanje društev, skupin in posameznikov na preglednih revijah, srečanjih in tekmovanjih,
- izvedba kulturnih programov na nivoju
- spremljanje potreb po izobraževanju vodij skupin ali posameznikov,
- organiziranje delavnic/izobraževanj praktičnega značaja, po potrebi skupin ali posameznikov,
- oživiti likovno in literarno dejavnost.

3.2. RAZVOJNI CILJI ZA OSTALE IZVAJALCE IN PROJEKTE NA PODROČJU KULTURE

Kulturna društva

- trajno in nemoteno zagotavljanje podpore kulturnim programom,
- ohranjanje kulturne dediščine in prenos le te na mlajše generacije, sodelovanje z učenci iz osnovne šole;
- ohranjanje obsega financiranja kulturnih društev in ga ob ugodnih gospodarskih gibanjih povečati.

4. FINANCIRANJE KULTURE IN INVESTICIJE V JAVNO INFRASTRUKTURO, NAMENJENO KULTURI

Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo ustanovitelji oz. soustanovitelji. Javna sredstva se zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta. Višino javnih sredstev se določi s proračunom občine.

OI JSKD Ormož se financira kot neposredna proračunska postavka v proračunu občine Ormož, na podlagi 68. člena ZUJIK ter na podlagi 3. odstavka 15. člena Zakona o Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti ter 3. odstavka, 32. člena Akta o ustanovitvi Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Občina vsako leto sklene s skladom pogodbo o financiranju programov in projektov sklada. Sklad opravlja dejavnost v novih prostorih v ormoškem gradu.

Na podlagi sprejetega Pravilnika o sofinanciranju programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Sv. Tomaž (Ur. vestnik Občine Ormož, števil. 16/07) in letnega programa kulture, občina vsako leto objavi javni razpis za sofinanciranje kulturnih programov in na podlagi tega razdeli sredstva društvom, ki se na razpis pravočasno prijavijo in izpolnjujejo razpisne pogoje za pridobitev sredstev.

Investicije v javno infrastrukturo

Občina je uspešno zaključila več investicij v javno infrastrukturo namenjeno kulturnim programom, in sicer: obnova kulturnega doma Sv. Tomaž, ureditev prostorov za krajevno knjižnico Sv. Tomaž, obnova obeležij, spomenikov in sakralnih objektov. Poleg tega je sofinancirala energetska sanacijo in ureditev prostorov za osrednjo knjižnico v Ormožu. Občina bo skrbela za redno investicijsko vzdrževanje in opremljanje obstoječih objektov, ki služijo kulturni dejavnosti.

5. USMERITVE, UKREPI IN KAZALCI/MERILA

Knjižnica F.K.Meška Ormož

- učinkovito delovanje knjižnice ob zagotavljanju stabilnega financiranja obvezne javne službe s strani lokalnih in nacionalnih financerjev,
- vzpostavitev krajevnih knjižnic v večjih krajevnih skupnostih,

- knjižnična zbirka doseže 6 enot na prebivalca območja, od tega 0,8 neknjižnega gradiva,
- razvoj storitev na področju elektronske knjige,
- povečanje števila članstva na 21% prebivalstva območja,
- povečanje obiska za 10%,
- povečanje izposoje gradiva za 8%,
- povečanje števila prireditvev za otroke za 10%,
- povečanje prireditvev za odrasle za 15%,
- promocija dejavnosti ob povečanju pojavljanja v medijih za 10%.

Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož

- vključitev vsaj enega zaposlenega iz Enote Ormož v sistem rednega financiranja Ministrstva za kulturo,
- dobro sodelovanje z ustanovitelji ter nemoteno delovanje Enote Ormož,
- iz lastnih sredstev ustvariti možnosti za realizacijo dodatnih programov,
- v še večji meri izrabiti dodatne vire financiranja (evropski razpisi),
- dobro organizirano muzejsko trženje – povečati lastne prihodke iz naslova vstopnin in prodaje v muzejski trgovini,
- povečati obisk za 10%.
- povečanje zainteresiranosti podjetij za sponzorstva, donatorstva.

Glasbena šola Ormož

- v skladu s kadrovskimi in prostorskimi zmožnostmi bi želeli razširitev ponudbe izobraževalnih programov, ki jih šola ne izvaja (citre, viola, violončelo, harfe...), vendar je to možno samo tako, da se zmanjša število učencev na drugih instrumentih
- skrbno načrtovanje neposredne dejavnosti šole, s katerimi se navezujejo stiki z osnovnošolci in predšolskimi otroci (priložnostni koncerti s komentarjem za otroke, sodelovanje na kulturnih prireditvah po šolah in drugje, snemanje koncertov učencev in predvajanje le-teh na programu lokalne televizije),
- sodelovanje s šolo in vrtcem v našem šolskem okolišu in drugimi glasbenimi šolami v Sloveniji.

Osnovna šola Sv. Tomaž in vrtec

V bodoče bodo spremljali njihove dejavnosti s področja kulture tako, da bodo ugotavljali:

- ohranitev svoje dejavnosti in aktivno sodelovanje na področju oblikovanja in bogatenja kulturnega programa naše občine,
- število aktivnih in sodelujočih otrok

- odziv staršev na posamezne dejavnosti in odziv okolja (število prisotnih, pohvale, kritike)
- katere dejavnosti s področja kulture so za otroke najbolj zanimive in odkrivanje eventualnih talentov.
- pomembni kazalci uspešnosti so osvojene nagrade in priznanja.

Osnovna šola Stanka Vraza Ormož

- vključevati vse ali vsaj večino učencev v kulturne dejavnosti,
- glede na število prireditev razširiti kulturno udejstvovanje,
- širiti sodelovanje z institucijami v okolju,
- iskati nove poti, možnosti oz. načine, kako učencem z motnjami v duševnem razvoju približati kulturo,
- ozaveščanje učencev z motnjami v duševnem razvoju o kulturi.

OI JSKD Ormož

- prizadevanje za ohranitev doseženega nivoja preglednih srečanj in za obuditev likovne in literarne dejavnosti,
- nadaljevanje tradicije promocije ljubiteljske likovne dejavnosti ter izobraževanje likovnikov amaterjev,
- vključitev mladih v ljubiteljsko likovno dejavnost,
- cilj likovno-literarne kolonije je predvsem obuditev dejavnosti, ki na našem območju slabo delujejo in promocija ljubiteljske kulture, posebej med mladimi ter samo vključevanje mlajših generacij v ljubiteljsko delovanje in potencialno včlanjevanje v društva, ki delujejo na našem območju pa tudi, da se mladim perspektivnim likovnim in literarnim ustvarjalcem omogoči predstavitev v javnosti.

Kulturna društva

- s trajnim in nemotenim financiranjem kulturnih društev ohranjati dosežen nivo in stremeti k izboljšavam;
- vključitev več mladih v ljubiteljsko dejavnost,
- širiti sodelovanje z institucijami v domačem in širšem okolju.

Sveti Tomaž, 17.06.2015

Številka: 419-108/2014 01/ZH

ŽUPAN MIRKO CVETKO